

αὐτὰς σχέσιν μας εἰς τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς ἁρμονίας. Στολισμός, τρόπος τοῦ λαλεῖν, τοῦ ἀναγινώσκειν, ὁρέξεις παντοειδεῖς, τὸ πᾶν μᾶς φαίνεται παράδοξον, καὶ ἐπομένως ἀξιόμιμτον. Ἐκεῖναι εἶνε νέαι, ἡμεῖς γραταὶ· ἔχουσι τοὺς πόθους καὶ τὰς ιδέας τῆς ἡλικίας των· ἐν γένει ἐπιθυμοῦμεν νὰ εἶνε αὐταὶ ἀπλούστεραι, φειδωλότεραι, δραστηριώτεραι· ἀναφέρομεν αὐταρέσκως, ὡς ὅλοι οἱ γέροντες καὶ ὅλαι αἱ γραταὶ, τὸν προσφιλεῖ παλαι καιρόν Ἄλλοτε δὲν ἔκαμνον ἀφειδεῖς δαπάνας διὰ φορέματα ἢ παραπετάσματα ἄλλοτε ἐζύμνων αἱ ἱδαι ἄλλοτε ἐγνώριζον νὰ ἐγείρωνται πρωί ἄλλοτε· ἔμενον εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ δὲν διήρχοντο τὸ θέρος εἰς ταξείδια, καὶ τὸν χειμῶνα εἰς ἐπισκέψεις ἄλλοτε Λοιπόν, ἀγαπητὴ φίλη, συμπεραίνω, ὅτι ἐνῶ ἐν πᾶσι τούτοις ἔχομεν ἑκατοντάκις δίκαιον, ἐν τούτοις θὰ ἐπράττομεν ἀπειράκις κάλλιον ἂν εἰσιγῶμεν καὶ μὴ ὑπερεπηνῶμεν τὴν νεότητά μας, ἀδικοῦσαι τὴν τῶν νυμφῶν μας. Ἄς θεωρῶμεν αὐτὰς μετ' εὐμενείας, ἄς τὰς ἀφήσωμεν ἐλευθέρως Ἐὰν δαπανῶσι καιρόν, χρήματα, ὑγείαν, θὰ διδαχθῶσιν ἰδίοις ἀναλώμασιν Αἱ σκέψεις μας, αἱ μεμπυμοῖράι μας θὰ μείνωσιν ἄνευ ἀποτελέσματος, καὶ σὶ ὁρθαὶ συμβουλαὶ μας θὰ ἐπαυξήσωσι τὸ κακόν. Ἐὰν μᾶς ζητῶσι συμβουλάς, δῶμεν αὐταῖς μετ' εὐλκρινείας καὶ εὐσταθείας, καὶ ἄς ἀντιπαρέλθωμεν ἐν ἀδιαφορίᾳ ἂν δὲν τὰς ἀκολουθήσωσιν.

Αἱ σχέσεις μητρὸς πρὸς ἑγγαμὸν υἱόν της εἶνε ἐκ τῶν λεπτοτέρων, καὶ ἐν αὐταῖς, μᾶλλον ἢ παρὰ πάσῃ ἄλλῃ, δεόν νὰ πρυτανεύῃ ἡ σύνεσις. Μὴ παρεμβάινωμεν οὐδέποτε ἐν ταῖς συζυγικαῖς συζητήσεσιν, ἐκτός ἴνα εἰπώμεν πρόσφορόν τινα καὶ ἀπαλὴν κατευναστικὴν τῆς ἐριδος λέξιν, ἵνα ἐρμηνεύσωμεν τὸν ἀμυχανοῦντα καὶ ἐν τέλει μόνον ὅταν, καὶ διὰ δώρου τινός, ἀρμοδίως προσφερομένου, δὲν κατορθῶται ἡ κατάπαυσις τῆς ἐριδος. Ἡ σιωπὴ, ἡ θλιβερὰ ἔκφρασις τῆς φυσιογνωμίας δύνανται μόναι νὰ ὑποσημαίνωσιν εἰς τοὺς συζύγους ὅτι ἔχουσιν ἄδικον. Ἄν ὅθεν δὲν εἶνε ἡμῖν ἐπιτετραμμένον νὰ ἀναμιγνύμεθα εἰς τὰς ἐριδας αὐτῶν, πολὺ ὀλιγώτερον ὀφείλομεν νὰ τὰς ὑποκινῶμεν! Θὰ ὑποφέρωμεν ἴσως (τὰ πάντα εἶνε πιθανὰ) βλέπουσαι ὅτι ὁ υἱὸς ἡμῶν δὲν εἶνε ὅσον ἐπεθυμοῦμεν εὐτυχῆς (ἐπιθυμεῖ τις τόσας εὐτυχίας διὰ τὰ τέκνα του!)· θὰ διακρίνωμεν σκοτία σημεῖα ἐπὶ τοῦ ἀδάμαντος ὃν ἐξέλεξεν, ἀλλ' ἄς προφυλάττωμεθα ἀπὸ τοῦ νὰ μεγαλύνωμεν τὰ πραγματικὰ ἢ φαντασιώδη ἄδικα τῆς συζύγου του· μὴ τὴν καταγγείλωμεν οὐδέποτε! Ἄς μεταχειρίζωμεθα αὐτὴν ὡς θὰ ἠυχόμεθα νὰ μεταχειρίζηται τὸν υἱόν μας ἢ πενθερά του. Ἄς κατευνάζωμεν τὴν ὀργὴν τοῦ υἱοῦ μας, ἐὰν οὗτος καταλαμβάνηται ὑπὸ τοιαύτης καὶ μᾶς τὴν ἐμπιστεύηται. Ἄς συνδιαλάττωμεν καὶ ἄς προσεγγίζωμεν τὰ ὄντα, ἅτινα οὐδὲν πρέπει νὰ χωρίζῃ ἐν τῇ καρδίᾳ μας, καί, ὅταν ἄτοπὰ τινα ἢ λόγοι μᾶς δυσχεροῦν, ἄς ἀναμιμνησκόμεθα τῆς γλυκείας φράσεως τοῦ ἁγίου Φραγκίσκου. «Πότε θὰ ἴδωμεν τὰς ψυχὰς τοῦ πλησίον μᾶς εἰς τὸν ἱερὸν θώρακα τοῦ Σωτῆρός μας; Φεῦ! ὅστις θεωρεῖ τὸν πλησίον του ἀπὸ πάσης ἄλλης ἀπόψεως, τρέχει τὸν κίνδυνον νὰ μὴ τὸν ἀγαπᾷ οὔτε ἀγνῶς, οὔτε εὐσταθῶς. . . .»

Ἐτερος φευκτέος σκόπελος νομίζω ὅτι ἔγκειται εἰς τὴν ἄλογον καὶ διαφθεύουσαν ὑπερβολικὴν ἀγάπην ὑφ' ἧς καταλαμβάνονται αἱ μάμμαι διὰ τοὺς μικροὺς ἐγγονοὺς των. Εἶνε ἐνίοτε πολὺ ἐράσματα, πολὺ συμπᾶθῃ τὰ μικρὰ ταῦτα ὄντα· παρασύρουσιν ἀκρατήτως ἀπηυδμήνην ἐκ τῶν προσδοκιῶν τῆς ζωῆς καρδίαν, καὶ αὐτὰ ἀφοσιοῦνται εὐαρέστως εἰς ἐκείνην ἥτις τὰ ἀγαπᾷ τόσον τρυφερώς· ἀλλ' ἡ μήτηρ των δὲν ἔχει τὸ πρῶτον δικαίωμα εἰς τὸ φίλτρον των καὶ δὲν πρέπει ἄραγε νὰ προφυλάττηται τις ἀπὸ τοῦ νὰ ὑποκλέπῃ τὸ πολύτιμον

τοῦτο ἀγαθόν, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν προτίμησιν τοῦ τέκνου της; Τί θέλετε; ὅσον προβαίνομεν τὴν ἡλικίαν παύομεν πλέον ἀπὸ τοῦ νὰ ἡμεθα τὸ προσφιλεῖς ἀντικείμενον τῶν περὶ ἡμᾶς. Ἀπομένει ἡμῖν μόνον ὁ καλὸς Θεός· Αὐτὸν δεόν ν' ἀγαπῶμεν, εἰς Αὐτὸν ἐν ἀφοσίῳ νὰ ἐμπιστευώμεθα καὶ δι' Αὐτοῦ ν' ἀπεκδεχώμεθα τὴν ὑπὲρ τῆς πρὸς τὸν πλησίον συγκαταβάσεως ἀρωγὴν καὶ ἀντίληψιν.

Ἐὰν προῦκειτο νὰ ὁμιλήσω πρὸς νύμφην, θὰ τῇ ἔλεγον κατ' ἐπανάληψιν:

«Ἐπιμελήθητε τῆς καρδίας τῆς πενθερᾶς σας· κατακτῆσατε ἅπαντα τὰ δικαιώματα ἐπὶ τῆς στοργῆς τοῦ υἱοῦ της, ἀλλὰ μὴ καταχρᾶσθε αὐτὰ· ἀφετε αὐτῇ νὰ μετέχῃ τῆς ἐλπίδος, τῆς συνδιαλέξεως, τῆς παρουσίας τοῦ προσφιλοῦς αὐτῇ υἱοῦ. Ἀφετε μικρὰν τινα ἐλευθερίαν εἰς τὰς σχέσεις των καὶ μὴ μένετε ἀκαταπαύστως μετ' αὐτῶν· ἀμφότεροι θὰ σᾶς ὀφείλωσι χάριτας διὰ τὴν ἀδρότητά σας, βραδύτερον δὲ θὰ καταντήσῃ νὰ ποιῶσιν ὑμᾶς κοινωνὸν καὶ τῶν ἐμπιστευτικωτέρων συνδιαλέξεων των. Καὶ ἐὰν νομίζετε ὅτι ἡ πενθερά σας εἶνε ὀλίγον ζηλότυπος, οἰκτεῖρατε αὐτήν· ἐστὲ ἀγαθὴ, ἀπλὴ πρὸς αὐτήν, καὶ δὲν θὰ βραδύνητε νὰ πεισθῇτε, ὅτι θὰ κατανοήσῃ καὶ ἐκείνη ἐν τέλει, ὅτι δὲν ἀπώλεσεν υἱόν, ἀλλ' ἀπῆλause καὶ μίαν κόρην. Καὶ ἐὰν τὰ ἐλαττώματά μας, αἱ πεπαλαιωμέναι προλήψεις μας, τὰ ὀπισθοδρομικὰ φρονήματά μας γίνωνται ἐνίοτε παραίτιοι νὰ ὑπόferητῃ, ἀγαπητὴ νύμφη, ἐστὲ ἐπιεικὴς καὶ ὑμεῖς ἤδη, τὸ δὲ τοῦ ἁγίου Παύλου ῥητόν: «ἀ λ λ ἡ λ ω ν τ ἄ β ῥ η β α σ τ ἄ ζ ε τ ε» γενέσθω σύμβολόν σας· σκέφθητε δὲ ὅτι ἀργότερον, ὅτε θὰ ἦσθε σεῖς πενθερά, θὰ φαίνησθε ὀπισθοδρομική, ἀπαρallάκτως ὡς ἡμεῖς, καὶ ὡς λέγει ὁ Κορνήλιος:

«Ἐνθυμήθητε ὅτι εἰς τὴν ἡλικίαν μου δὲν θὰ ἀξίζητε σχεδὸν καλλίτερον . . . Ὁ αὐτὸς δρόμος τῶν πλανητῶν κανονίζει τὰς ἡμέρας καὶ τὰς νύκτας μας. Μὲ εἶδον οὖσαν ὅ,τι εἴσθε, θὰ γίνητε οἷα εἶμαι»

Συγγνώμην, ἀγαπητὴ φίλη· ἀφέθην νὰ παρασυρθῶ ὑπὸ τῆς γραφίδος μου· ἀποτείνομαι εἰς ἄλλας ἢ εἰς ὑμᾶς, ἀλλ' ἐλπίζω ὅτι οὔτε ὑμεῖς οὔτε ἐγὼ οὔτε αἱ ἄλλαι θὰ δικαιώσωσι ποτε τὰς ἀσχήμους ἀστείότητας, ἄς αἱ κωμικοσατυρικαὶ ἐφημερίδες ἐκτοξεύουσι κατὰ τῶν πενθερῶν.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ

Ἡ λαμπρὰ αὐτὴ εἰκὼν εἶνε ἔργον τοῦ ἐξόχου γάλλου ζωγράφου Μποννὰ οὗ καὶ ἕτερον ἔργον ἐδημοσιεύσαμεν ἐν τῷ Α'. τεύχει, τὸν ἐσταυρωμένον, ἅπαντα καταθέλοντα τοὺς συρρέοντας ἐν τῇ καλλιτεχνικῇ Ἐκθέσει τῶν Παρισίων.

Τὰ «πρῶτα βήματα» παριστῶσι μητέρα νεαπολιτανὴν κρατοῦσαν ἀπὸ τῶν δύο χειρῶν τὸ γελαστὸν βρέφος της καὶ ὑποδοηθοῦσαν αὐτό, ἐνῶ ἐκεῖνο προσπαθεῖ μὲν ἀλλὰ μόλις κατορθοῖ νὰ κινήσῃ τοὺς μικροὺς καὶ εὐτραφεῖς πόδας του. Εἰκὼν χαριεστάτη, κινουσα τὸν νοῦν τοῦ θεατοῦ εἰς μυρίας ὅσας σκέψεις.

Ἀλλὰ τίς δύναται νὰ μᾶς ἐρμηνεύσῃ τὴν ἄρρητον εὐφροσύνην τῆς νεαρᾶς μητρὸς, τῆς ὁποίας οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ τὸ μεῖδιμα τῶν χειλέων προδίδουσι καὶ μικρὰν τινα ὑπερηφάνειαν διὰ τὰς προόδους τοῦ μικροῦ της, εἰς τὸν βραχίονα τοῦ ὁποίου ἐλπίζει ὅτι ἡμέραν τινὰ θὰ στηριχθῇ, γρατὰ αὐτῇ, καὶ μετὰ κόπου κινουσα τοὺς ἀδυνάτους πόδας της!

Εἶθε νὰ τελεσθῇ τὸ γλυκὺ ὄνειρόν της!